

ЗВІТ*

1. Загальна інформація

Тип заходу:	Круглий стіл
Назва:	“Європейський погляд на зміни в громадах”
Місце проведення:	Олександрійський районний будинок культури, вул. Діброви, 27, м. Олександрія, Кіровоградська область
Дата проведення:	28 липня 2017 року
Проведення здійснювалося:	Інститут соціокультурного менеджменту
Кількість учасників:	13
Методичне забезпечення:	Роздатковий матеріал: Бюлетень- «НДО-Інформ» №1 (53) 2017 р.
Назва проекту:	«Інформаційна підтримка реформування місцевого самоврядування» (Грантова угода № РФР-3-2017)
Донор проекту:	Європейський Союз в рамках проекту «Просування реформ в регіони», що реалізується Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій у співпраці з «Європейською правдою»
Мета заходу:	Сприяти поширенню позитивного досвіду децентралізації, європейської інтеграції, спираючись на локальний досвід територіальних громад.

2. Основні питання, що розглядалися:

- реформа децентралізації - думки жителів громади;
- «Людське обличчя» реформи - стан впровадження децентралізації, регіональний аспект - проблеми та переваги децентралізації.
- особливості європейської інтеграції;
- роль громадських активістів у цьому процесі.

3. Транскрипт з проведеного заходу:

Учасниця 13: (вступне привітання ІСКМ):

Сьогодні наша зустріч проводиться Інститутом соціокультурного менеджменту. Ми вдячні представникам ІСКМ, на чолі з Левом Абрамовим, за те, що проводите заходи, на яких роз'яснюєте в простій і доступній формі про ті реформи і зміни, які відбуваються, і надаєте інструменти, яким чином вирішувати ці проблеми. Сьогодні в нас круглий стіл є одним із цих інструментів. Тож я хочу надати саме слово Леву Абрамову.

Учасник 1: Дякую пані Тетяно! Я дуже радий, що Тетяна надала нам такий майданчик і можливість зустрітися саме з громадою м. Олександрія та Олександрійського району. Зараз відбувається багато змін в нашому суспільстві. Деякі зміни можуть нам подобатися, деякі ні. Але вони, в будь-якому випадку, нас торкаються. Ці зміни наша влада називає реформами. І саме про реформи, на деякі аспекти цих реформ спрямована наша

діяльність. Реформи теоретично річ не погана, але в кращому випадку, якщо влада дуже старанно ставиться до них, не має ніяких корисних забаганок, тобто вони все роблять для людей. Але це принципова помилка. Чому? Ці реформи, коли вони робляться владою для людей, вони ніколи не будуть успішними. Будь-які реформи повинні здійснюватися з участю людей. Якщо людина не залучена до процесу реформування, на позитивні наслідки цього процесу для суспільства чекати марно. Є певні реформи, пов'язані з європейським рухом нашої держави, Угодою про Асоціацію Україна-ЄС, в яких є багато аспектів. Хтось, наприклад, торкається теми фермерів, стандартів, ринку збуту і так далі. Але є така реформа, яка торкається більшої частини населення, хочемо ми цього, чи ні. Це все пов'язано з децентралізацією, що на певному етапі приймає форму створення об'єднаних територіальних громад. Хоча розуміння децентралізації більш широке, чим розуміння ОТГ (об'єднана територіальна громада).

Наша організація не є політичною, не пов'язана з будь якою владою. Ми працюємо десятки років, маємо певний досвід. Ми розробляємо певні концепції, пов'язані з реформою в соціокультурній сфері, передусім з децентралізацією, соціальними технологіями. І пропонуємо владі, яка хоче погоджується, або ні, оскільки це вже її політична відповідальність. Це є одним із напрямків нашої роботи, і є багато інших. Якщо казати про цей проект — він складається з трьох частин. Перша частина була дослідницькою. Одна із головних помилок, з яким зустрічається і влада, і громадські активісти - часто громадські активісти впевнені, якщо вони представляють громаду, громадську організацію, то вони все знають. Це принципова помилка. Знають все тільки люди. Тому якщо ви хочете знайти певну інформацію — звертайтеся до людей. Тому нашим першим кроком, в межах цього проекту, було те, що ми звернулися до людей, до нашої цільової аудиторії — громадських активістів сіл, невеликих районних центрів. Ми звернулися до них з проханням того, щоб вони висловилися. Задля цього ми провели фокус-групу щодо їх ставлення до європейських реформ, процесу децентралізації, процесу створення ОТГ, які недоліки, ризики є в цих процесах.

Отримавши цю інформацію, ми розробили освітню програму, яка допомогла громадським активістам знайти адекватні відповіді на ці виклики. За цією програмою ми провели освітній захід — тренінг, який відбувся в Кропивницькому місяць тому. Ми залучаємо до проведення програм тих людей, які мають не теоретичний, а практичний досвід реалізації реформи. Тобто проводили цей тренінг люди, які займалися безпосередньо створенням ОТГ, але не як з точки зору влади, а з позиції європейського підходу, коли на початку створення ОТГ починали з вивчення думок людей. В Кіровоградській області є одна ОТГ, де є сильна громадська організація, якщо брати рівень села або районного центру. Ця громадська організація не пов'язана з владою, з будь-якою політичною партією, має власне фінансування, працює в Маловисківському районі. Ми з нею вже багато років співпрацюємо, зокрема, з її представником Леонідом Жовтило, який пройшов навчання в наших освітніх програмах, наприклад, «Тренінг для тренерів». Він, вже як експерт, проводив навчання для громадських активістів з усієї Кіровоградської області — яким чином процес децентралізації, створення ОТГ може бути

корисним для громади. Наступний етап є для нас дуже важливим. Чому ми саме приїхали до Олександрії – для нас дуже важлива думка людей, які живуть безпосередньо в громаді і кого торкається ця проблема. Ми не маємо такої думки, що якщо ми займаємося професійною діяльністю, то ми знаємо ситуацію краще вас. Для нас дуже важлива ваша думка, що ви думаєте про цей процес, які бачите можливості чи ризики, як в реальному житті все відбувається. У нас попереду заплановано ще 9 таких заходів в Кіровоградській області. Ми отримали лист від такої поважної організації, донорів цього проекту «Інституту економічних досліджень та політичних консультацій», вони є «мозковим центром», аналізують отриману інформацію та розробляють стратегію вирішення проблем. У листі вони запитали нас як люди сприймають дану реформу, як іде процес європейської інтеграції, чи дала Угода про асоціацію щось людям. Ми надали їм об'єктивну інформацію, наприклад, ми повідомили про ситуацію в Бережинці, Войнівці Кіровоградської області.

Реформи робляться, в кращому випадку для людей, але без їх участі. Чи фатальна ця ситуація — ні. Є певний інструментарій та механізми, які допомагають здійснювати процес децентралізації таким чином, щоб це не шкодило людям, не заважало владі реалізовувати реформу. Наприклад, активісти, які у нас навчалися, розпочинали процес об'єднання територіальних громад до фактичного об'єднання. Вони взяли фліпчарт і вийшли до людей, провівши акцію «З фліпчартом по селу» задля визначення проблем, бажань, острахів сільських жителів. Потім, на основі отриманої інформації, за допомогою польських експертів, був складений теоретичний план розвитку ОТГ і потім, коли прийшли кошти вони почали витрачати їх згідно цього плану, що був створений за участі жителів громади. Люди цінують тільки те, в чому вони брали участь. Ми часто забуваємо, що головним капіталом є не кошти, не землі, а люди. З прикладу інших країн, там, де є розвинутий соціальний капітал, люди живуть значно краще.

Тож, для нас дуже важливо почути саме вашу думку про процес децентралізації, як зробити так, щоб реформа мала «людське обличчя», щоб вона максимально враховувала думку людей, їх інтереси. Формат нашого заходу «круглий стіл», тому я запрошую вас до висловлення своїх думок, активного діалогу.

Учасниця 13: Дійсно головний соціальний капітал це люди і треба, мабуть, бути разом з людьми, іти до людей, і говорити з людьми. Правильно зробили в Маловиськівській громаді, коли взяли фліпчарт і, мабуть, визначали всі свої плюси, і мінуси в громаді, потім разом вирішували як їм об'єднуватися, куди їм далі йти. Так треба було б і в Олександрійській громаді зробити, і в інших громадах Кіровоградщини, і навіть по всій Україні. Я думаю, подібні ситуації практично в усіх громадах паралельні і однакові. Люди не зовсім розуміють нащо ці реформи, що вони нададуть людям. Я часто згадую фільм «Весілля в Малинівці», він настільки актуальний в нашому житті «За какую вы жизнь, какая у вас программа? – Свобода личности, значит будут грабить!». От так, в принципі, і люди, почули «децентралізація», «податковий кодекс», «земельна реформа» і думають «а що ми з цього будемо мати». Практично, люди не знають з чого почати, що це таке і з чим його «їсти». Тому треба починати з найпростішого – просто йти і говорити людям. Якщо це не роблять радіо точки, які раніше робили на кожному кроці, чи на тракторній бригаді, чи в дворі, кругом люди чули про ідеологію партії... Сьогодні люди взагалі не чують, що відбувається. Тому що радіо станції випускають лише невеличкі новини, а людям хотілося б глибше все це знати. Для цього повинні, мабуть, бути такі

пункти – громадсько - консультативні центри, про які ми давно говоримо, які то діють, але не постійно діють, не повсебічно діють. Я думаю, що якраз заклади, освіти та культури могли б стати саме цими центрами інформації, де могли б просто про складне розповідати. Але для того, щоб люди розповідали на місцях – треба організовувати якісь навчальні заходи чи тренінги по районах, чи інших регіональних центрах, які б могли дійсно грамотно людям пояснити – які, наприклад, шляхи, які зиски, плюси/мінуси. Хай люди вирішують – куди їм далі йти, як їм далі вирішувати проблеми свої особисті і проблеми своєї громади.

Учасник 4: Питанням децентралізації, мабуть, більше цікавляться журналісти в нашому місті. Більшість людей не дуже орієнтується, що це таке. Дуже багато інформаційного сміття, яке лунає на багатьох каналах. Дуже багато негативу, дуже мало раціональності. Наприклад, та сама Войнівка – чому все відбулося? Я пішов «в народ» і почав спілкуватися з людьми, коли вони там всі зібралися, був ажіотаж... Колишній сільський голова говорив «ось тут у нас було прийнято рішення, а прокуратура

повинна була його скасувати» - вони живуть ще в іншому вимірі, радянському напевно. Вони не знають, що прокуратура взагалі таких повноважень вже не має. Коли починаєш з людьми говорити – «люди добрі у вас все залишається, буде більше бюджет, у вашому селі навіть промислові об'єкти є, ви будете нормально жити в цій громаді, тому що у вас додаються ще кошти до тих, що у вас є...». Люди почали думати. Практично нульова робота з людьми, реально з людьми! Мало того, я так думаю, я поспілкувався з декількома депутатами сільської ради – вони взагалі не знають що це таке. Голова сільської ради знає дуже приблизно що це таке і як це буде. Я думаю, що з великим рахунком, провал був саме в цьому, тому що органи місцевої влади, органи місцевого самоврядування цього не знають. І саме через це незнання відбувся конфлікт. Коли почали говорити з людьми, спілкуватися з ними – проблеми почали просто зникати. А коли там вже політичні гасла піднялися, тоді вже там і підпали почалися і тому подібне. Насправді, там не має того, що всі люди проти і з «вилами» проти децентралізації. Вони просто бояться, вони не знають що це таке.

Учасниця 10: Хочу сказати, що дійсно провал децентралізації може полягати в тому, що населення не готове, не проінформоване. На мою думку, державні органи самі були не зацікавлені у цій реформі. Тому що інформаційна кампанія як така не проводилася. Цей конфлікт, що стався в Войнівці є результат того, що з людьми не працювали. Ви правильно сказали, що реформа для людей, але вона повинна включати в себе людей, заохочувати їх, щоб люди робили самі цю реформу. На сьогодні люди абсолютно не проінформовані на селі про те, що таке децентралізація, з чим її «їдять», для кого вона, для чого вона. На ґрунті без інформованості, ті політичні сили, які заходять і говорять, що «децентралізація це погано, вам краще жити так як у вас і було» ця інформація сприймається як негативна сприймається легше, ніж якась позитивна про те, що треба щось змінювати. Мені дуже хочеться не як політику, а просто як громадському діячу зайти зараз в будь яке село Олександрійського району і розповісти про процес об'єднання там, де його ще не було. Ми в свій час, у січні чи у лютому зустрічалися із директори сільських будинків культури, розповідали їм про реформу. Але чомусь не пішло воно далі, ми не поїхали по селах, напевно тому, що село не готове було нас зустріти. Але на сьогодні, у зв'язку з бурними процесами, що відбулися у селі Войнівка Кіровоградської області, я

думаю, люди вже готові нас почути про те, що дасть децентралізація, що це таке, для кого вона. І звичайно почати, як вже казали, з фліпчартом по селу – дуже гарна ідея. І дуже хотілося, щоб до цього долучилися працівники культури, оскільки вони більше в темі, тому що ви багато чуєте (*звернення до учасників, які представляли заклади культури*), берете участь у різних тренінгах, семінарах. І, дійсно, ці реформи – медицини, освіти та інші залежать від того, на скільки людина розуміє для чого вони потрібні і не з телебачення, а від тих людей, які знаходяться поруч. Всі вже звикли, що один телеканал одне говорить, другий – інше, а коли громадські активісти розказують людям наживо, звичайно це краще сприймається. Хочу сказати, Войнівка зараз найяскравіший приклад того, як не варто робити, напевно. Тому що помилки були допущені як з однієї сторони, так і з іншої, а у всьому заручниками є люди. І люди на сьогоднішній день не винні в тому, що вони так роблять, що іде спротив, це цілком законна реакція на те, що їх примушують. Людям треба пояснити і дати вибір, цього, на жаль, не відбулося. Я прочитала такий вислів «держава не повинна насаджувати ідеологію, вона повинна формувати тренди». От коли буде сформований тренд про децентралізацію, що «це буде круто, це буде для вас». Також держава не розуміє, що для цієї роботи їй треба залучати громаду, громадських активістів, громадські організації. Тільки через них можна донести, а коли це говорить державний чиновник – це не сприймається. Люди знають, що держава їм хорошого не дасть і одразу іде спротив. А коли це говорить людина, яка не пов'язана з державою, не пов'язана з політикою, то ефект буде зовсім інший. Тому громадським активістам на селі і в районі є дуже багато роботи, а головне – щоб їх підтримували, адже коли не підтримують дуже важко працювати. Треба рухатися, я вже маю план як! Є території, які ще не створювали ОТГ, мені дуже не хочеться того, що коли почнеться цей процес громади будуть не готові, бо коли вже по факту приїжджаєш до цих людей, починаєш розказувати вже іде насадження того, що ти хочеш зробити. А коли просто, до об'єднання, поїхати саме як громадські діячі, не як політична сила, розповісти людям що це таке і для чого воно.

Учасник 4: В Олександрії є така цікава специфіка, в нас є Пантаївка – населений пункт, який віддалений від міста. За всіма методиками, які б там не були, від міста Олександрія воно однозначно відпадає, воно повинно було потрапити в якусь іншу ОТГ. Там люди розуміють, що міська влада взагалі як би не буде з ними, а та, яка районна, чи якась вже нова – від них далеко. І вони взагалі ніби існують в паралельному вимірі, не знають взагалі, що буде далі. Починаючи з ними спілкуватися, кажемо «яка різниця, це ж територія, тут дорога сюди доїхала, а тут сюди. І ми тут всі разом живемо в одному економічному просторі, за великим рахунком». Тоді починається... для них це ще болячіше, тому що в них ще селищні ради, які були разом із міською радою, їх депутати тут були, які були прив'язані до міста, а зараз знаходяться далі ніж деякі населені пункти, тобто од міста, потім територія району, потім знов територія міста - тут є ще більш складніші речі.

Учасник 8: Те, що відбувається в Олександрії в теоретичному і практичному плані є взагалі унікальним на терені України. На жаль, чи на щастя ми не будемо торкатися політичних моментів, але ось ця стратегічна лінія, яка в державі є, через яку ніхто з присутніх не виступає проти. Ми розуміємо, що рух вперед має бути і те, що відбувається на Олександрійщині – про це потрібно говорити. Час спливає, якщо ви у загальних рисах обізнані, чи зацікавитесь з цього моменту стратегією, тактикою, планом по роках чи навіть по місяцях, які залишилися для демократичного шляху децентралізації – його не має, тобто він був розрахований на декілька років. На жаль, ми вже втратили вже майже два роки, я маю на увазі той важливий аргумент, що

децентралізація це закон, гроші це не ціль, а засіб для досягнення якоїсь мети. З кожним роком ОТГ будуть отримувати все менше і менше, навіть в тих бюджетних іграх, які держава дозволила в цьому форматі проводити. У вас пів року є, ось ці баталії йдуть. Ми не про політику, не про оцінку конкретних подій, ми говоримо про роль громадськості в цьому, тобто голос громадськості чи в плані навчання, чи в плані думки експертів, які в регіоні вже є. У вас надзвичайно складна ситуація, тому що вона склалася історично. Пересторога громадськості вона надзвичайно важлива. Є певна дорожня карта, стратегічний план розвитку, який обласна влада виконує, де накреслено, що і де має бути. Зрозуміло, що це все йде до кожної селищної ради і поки депутат хоча б свідомо, чи несвідомо цей жест не зробить - нічого не буде, і навіть спалимо ще не одну сільську громаду, боронь Боже. Я до чого веду, що нібито з початку стратегічний план передбачав центр ОТГ м. Олександрію, через певні моменти економічні, суб'єктивні...зараз одна сторона відмовилася, інша погодилася. Вчора читаю статтю в Інтернеті, що затверджена постанова Кабінету Міністрів, яка говорить про затвердження спроможності Олександрійської ОТГ, але в межах ось цієї широкої частини. А що ж тоді Приютівська ОТГ, вона куди?

Учасниця 10: Що таке план – це просто план. Якщо вони добровільно не захочуть об'єднатися інакше до 1 січня 2018 року, то вони об'єднуються згідно перспективного плану. На сьогоднішній день Приютівська селищна рада збирала свою сесію і висловила таке бажання - створити своє ОТГ. Тепер вже створене це ОТГ, і тепер обласні депутати будуть вносити зміни до цього перспективного плану.

Учасник 8: Цей процес на терені району не зрозумілий. Роль громадськості тоді буде зведена нанівець, якщо примусово. Держава каже у вас був шанс погратися тими картами, що у вас на руках, що вам роздали це інша справа. Але ви погралися і не знали правила гри, час сплинув, гроші ваші/не ваші пішли в інші кишені і на цьому кінець. Але навіть, якщо на мапу подивитися, я перепрошую, але всі кажуть про переваги децентралізації. У випадку, навіть, якщо брати ось цю Приютівську ОТГ, але південна Голоківка, Ізмайлівка з Андріївкою і потім через Олександрію ми ідемо до Приютівки, Констянтинівка – відсутня окружна дорога навколо Олександрії. Якщо ми говоримо про юридичні зобов'язання, про всі ці речі, то навіть на мапі візьміть от так от обведіть територію усіх цих громад, враховуючи Олександрійське Демитрово – це буде щось незрозуміле враховуючи усі ці речі. Ми не аналізуємо вже конкретні рішення, які через делеговані повноваження депутати це все вирішили, але роль громадськості, хочеться запитати - «пори чийсь псевдо економічні чи інші переваги можливо, поясніть як от це все буде? Відстань від південної до північної точки скільки буде – приблизно кілометрів 50». Зараз мені дуже важко сказати як цей «корабель» попливе?! Ви як громадськість не маєте мовчати, ви повинні отримати відповіді на ці питання!

Учасник 1: Згуртована громада територіально – це не гарантія щастя. Більшу частку питань потрібно перевести в іншу площину – яка роль саме людей в цьому процесі. Чи будуть діяти в цих ОТГ надійні механізми по залученню людей, про які механізми ми вже можемо сказати, наприклад, чи буде конкурс соціальних проєктів для громадських організацій. От в Маловисківській ОТГ такий конкурс є. Потрібно, щоб все було розроблено на рівні інструментарію, тоді активні громадяни розробляють якісь ідеї, звертаються з ними до міської влади на їх реалізацію, а міська влада на конкурсних засадах підтримує фінансово найкращі ініціативи, завдяки додатковим коштам, отриманих за рахунок децентралізації. Ми завжди забуваємо про таке розуміння як суспільне благо, про розвиток громади. Тому я звертаюся до вас, учасники круглого столу, що варто зробити, щоб люди були залучені в це процес?

Учасниця 11: Ментальність українців, за моїми спостереженнями, полягає в тому, що є така риса як «нехай хтось зробить, а ми, якщо буде добре, приєднаємося. Але поки перечекаємо, що воно з цього вийде». Це одне. А друге, дійсно люди бояться. Я по основній роботі в бібліотеці працюю, то ми спілкуємося з людьми району і сіл, то люди дуже бояться, лунають такі думки, що заберуть землю, закриють школи, дитячі садки... все позакривають, тобто, що люди нічого не матимуть, голова сільської ради буде «горобців ганяє по селу». І для того, щоб іти до людей і переконувати їх у перевагах децентралізації, в створенні ОТГ – нам треба ще самим бути в темі і бути впевненими в тому, що це все дійсно... відповідати за свої слова. Тому що у нас є приклади, коли наші працівники є депутатами і говорять – «я не можу брати на себе відповідальність сказати, що це буде однозначно позитивно. В мене люди тоді питають – за що ти голосував?!» І дійсно, переходячи до того, що працівники культури повинні як свідомі громадяни, активісти повинні людям роз'яснити, в міру своєї компетенції, але цього мало. Треба вчитися самим для того, щоб піти з чимось до людей.

Учасниця 7: Я вдячна пану Андрію, ви прочитали мої думки. Я також не розумію деякі речі. Мені страшно, коли людьми маніпулюють, і це роблять люди, які мають свої інтереси. Як не попадатися під маніпулювання, як донести людям інформацію, щоб вони не думали тільки за своє благо. Це дуже важко і складно, потрібно вчитися. Я надіюся, що все, що сьогодні озвучується, будуть ще такі люди, які мають вагу у населення і прийдуть до нас і розкажуть. Накат страстей дуже великий і все дуже сприймається негативно. І як цю стрілочку перекинути на позитив не знаю.

Учасник 1: Це дуже добре, що ви зазначили, що не вистачає навчання. На це ресурсів вдосталь. Наші донори вирішили, що Кропивницький, Кіровоградська область випадає з цих процесів і вони хочуть провести конференцію присвячену питанням Європейської інтеграції, Угодою про Асоціацію. Наш сегмент процес децентралізації із залученням громадськості в Кропивницькому. І ми можемо донести ваші запити, наприклад, ідуть зміни, Європейські реформи, децентралізація одна із наближених реформ пов'язаних із Європейським шляхом і під час цього виникають труднощі. Їх треба долати для цього потрібні ресурси і ми можемо з вами вплинути на те, щоб ці ресурси з'явилися. Вони працюють за відкритою системою, залежать від думки людей, пов'язаних з реформами. У 2014 році я був у Європейській Комісії, Україна може долучатися частково до структурних фондів Європейського Союзу. Не думайте, що ви не цікаві, ви потрібні всій Європі, от вам приклад Тетяни Шоколової. До нас звернулася авторитетна польська організація, яка працює в сфері культури з проханням надати партнера і ми порекомендували організацію пані Тетяни. Не думайте про те, що ви працюючи в селі і не можете на щось претендувати. У вас не обов'язково повинні бути кошти з Олександрійського, обласного бюджету, ви люди світу, тому що ви залучені до західної цивілізації. Просто є певний інструментарій, правила гри, яких треба дотримуватися і тоді у вас все буде.

Учасниця 3: Моє бачення таке, що недостатньо інформації стосовно децентралізації, а саме - що людям очікувати, що буде з освітою, культурою, медициною, роботою, дорогою. Людям повинні розказати до чого ми йдемо і все «по полочкам» буде зрозуміло. І люди тоді почнуть реально думати чи потрібно йти вперед, чи зупинитися, з кимось об'єднатися. Недостатньо інформації, всі повинні знати що до чого призведе.

Учасниця 6: Головне питання, яке мене сьогодні цікавило, що стосується культури – як буде розвиватися культура під час процесу децентралізації і на що нам очікувати. На

цей процес потрібно пролити світло. В цій темі ми маємо визначитися – що нам потрібно з цим робити, багато питань. І саме інформаційної підтримки не має. Хотілося б більше і навчатися, і більше дізнатися, чути, розуміти, щоб донести працівникам культури та інших громадянам корисну інформацію.

Учасниця 2: Тут лунали думки, що недостатньо інформації і тут відчуваю, що десь і ми недопрацьовуємо. Хоча погоджуюсь з Віктором, що журналісти найбільше цікавляться децентралізацією і намагаються більше донести.

Але знову ж таки зустрічаємося з тим, що і влада не зацікавлена, щоб цей процес був активним і не зацікавлена, щоб йти до людей. І я розумію чому, це моя суб'єктивна думка, це все відбувається на фоні суцільного зубожіння людей і фактичного зубожіння України. Як би там не було, ми все ж таки не говоримо один одному правду і в цьому наша проблема. Тому що навіть ті ж самі представники влади, які б мали піти в народ агітувати, розповідати, переконувати, вони розуміють, що вони у відповідь отримають конкретні питання – «що з медициною, що з освітою, а де робота, а де зарплата...». Ми спілкуємося з людьми ось тут на землі. Якщо в селі не має роботи про високу матерії людям дуже важко говорити, тому що кожен живе своїм буденним життям. Ми просто виживаємо, от на сьогодні нам треба вирішити ці насущні проблеми. Крім нас ніхто не допоможе, а де взяти той ресурс, щоб всім було комфортно просто жити. Тому ось ці усі глобальні питання люди сприймають з недовірою, людина занурюється в свою сумну реальність і вже нічого не хоче. Вона просто хоче «дайте мені роботу, щоб я могла повноцінно себе почувати в себе в суспільстві, жити і вирішувати насущні потреби». Люди справді бояться говорити правду. Але потрібно змінюватися, тому що так жити як ми живемо - ми не можемо. І недовіра до тих Європейських реформ існує, оті гасла політиків про європейські зарплати, пенсії, рівень життя – а сьогодні ситуація погіршується, тому що ми зтикаємося з тим, що ми не можемо отримати якісні медичні послуги...! Ніхто не може дати відповідь - чому це саме відбувається в нашій Європейській країні, коли буде край цьому безпределу. І коли ми говоримо про високі матерії і повертаючись до того, з чим ми стикаємося на побутовому рівні, то все це не відповідає прагненням. Це моя точка зору!

Учасник 1: Ви правильно сказали. Саме це ми кажемо нашим Київським реформаторам, які працюють в аналітичних центрах. Вони часто кажуть вірні речі, але занадто теоретично. Але не так все погано. Ми хочемо жити добре і вони хочуть нам у цьому допомогти. Але інколи ми розмовляємо іншими мовами. Питання відносно економічного розвитку села. Відносно влади – не потрібно будувати будь-яких ілюзій, будь-яка влада з точки зору громадського активіста – «не буває гарної влади, є погана, чи дуже погана». У них інші закони, це люди системи. А ми незалежні від виборців, тут повинен бути місток теоретично – вони повинні впливати на виконавчу владу для того, щоб виконавча влада стала нашою опорою. Але відносно того, чи є конкретні відповіді на ваші питання про зубожіння. Потрібні конкретні кроки, які можуть нам допомогти вийти з цього становища. Це перед усім розвиток кооперативу. Це зовсім інші справи. Нам в громадах потрібне навчання саме з економічного розвитку села. Але оці зміни з якими ми зтикаємося, можливо Олександрійського району це не стосується. Якщо з'являються якийсь активіст, який не пов'язаний ні з політикою, ні з владою, але дуже активно працює в громаді, часто на рівні локальної влади в ньому бачать одразу ж конкурента і не допомагають йому, а навпаки. І все для того, щоб він на наступних виборах не прийшов до правління.

Учасниця 13: Проблеми існують по різному, навіть не згадати лишній раз деь організацію також є проблемою...

Учасник 1: Ваша перевага в тому, що працюючи в локальній громаді будьте відомі і створюйте мережі, долучайтесь до існуючих мереж.

Учасник 8: Пролунали думки, що потрібне навчання. Ми вже з вами не школярі. Справа в тому, що варто бути більш активнішими. Якщо це ваша свідома громадська позиція, а ресурси і можливості для цього є. На сайтах ІСКМ ви знайдете необхідні видання, всю законодавчу базу (закони, положення, регламенти, порядок дій) починаючи від децентралізації як такої і закінчуючи ОСББ, громадськими слуханнями. Це все на єдиному ресурсі все є, якщо є бажання – ознайомтеся. Якщо ми кажемо, що не маємо інструментарію для вирішення певних ситуацій та діалогу чи з представниками влади, чи з депутатським корпусом, то це все там є. Стосовно решти речей, головне - ваша ініціатива, ваше бажання. Дуже цікавий був досвід, ніби то навіть є бажання об'єднатися двом, трьом, чотирьом активно діючим громадам. Але виникає питання хто ж старший, де ж центр. І на цьому все, вони навіть не розуміють, що стануть жити краще, це ж головна мета, а їх хвилює лише центр ОТГ. Чому я кажу про вашу громаду, мета яка - наблизити владу до людей. І якщо сьогодні сільський голова завтра буде старостою, він і кроку в цьому напрямку не здійснить. Кожен член громади має усвідомити, що він собі не ворог і має йти уперед. Тож до чого я веду, що сам інструментарій, сам ресурс є.

Учасник 4: Хотів сказати про ці кордони. Всі розуміють це повний абсурд, тому що як в нас виходить – місто Олександрія в центрі, а навколо громада. Всі розуміють, ті хто брав участь у створенні Приютівської ОТГ, що центру в Приютівці не буде. Це просто крок до створення ОТГ, яка підключить і місто, і всі ці території, але політична складова на сьогоднішній день на стільки заважає, що це залізний мур.

Учасник 1: Дякую вам за активну участь! Також ми хочемо надати вам новий випуск інформаційного бюлетеню «НДО-Інформ», що присвячений висвітленню питань децентралізації. Тут ви знайдете багато практичних прикладі розвитку ОТГ – Новоукраїнської, Маловисківської. Є статті від консультантів, представників шведських проектів. Ви отримаєте його в паперовому вигляді, а на нашому сайті ви можете завантажити його електронну версію.

4. Характеристика учасників

Гендерний та віковий аспекти учасників круглого столу:

Жінок – 10 осіб, віком від 24 до 55 років.

Чоловіків – 3 особи, віком від 40 до 52 років.

5. Публікації про круглий стіл у мережі Інтернет:

Центри місцевої активності України - <http://www.lacenter.org.ua/2013-09-10-08-52-50/70-2013-09-17-06-15-47/1881-2017-07-28-15-01-16.html>

Соціальна мережа «Фейсбук», група «Центри місцевої активності» - <https://www.facebook.com/groups/adm.iscm/permalink/1475649389181034/>

* - з етичних міркувань особиста інформація учасників круглого столу видалена